

ИЗВЕШТАЈ О ОСТВАРЕНИМ АКТИВНОСТИМА КБС У 2009. ГОДИНИ

Реализација плана рада Коморе биохемичара Србије (КБС) у 2009. години, донесеног на Петој седници Скупштине КБС одржаној 05. 02. 2009. године у Београду, се одвијала у сарадњи са Републичком стручном комисијом (РСК) за медицинску и клиничку биохемију, Друштвом за медицинску биохемију Србије (ДМБС) и Институтом за медицинску биохемију Клиничког центра Србије (ИМБ КЦС).

У сарадњи са Републичким заводом за здравствено осигурање (РЗЗО) и РСК за биохемију, урађена је номенклатура услуга везана за примарну здравствену заштиту, утврђена је врста клиничко-биохемијских параметара које је могуће урадити у примарној здравственој заштити, начин приказивања појединих параметара, као и ценовник датих услуга. У току је поступак израде номенклатуре за потребе секундарне и терцијарне здравствене заштите.

Спровођење спољашње контроле квалитета рада SNEQAS се сада спроводи под контролом ДМБС и ИМБ КЦС. О потреби проширења спољашње контроле квалитета рада на област хематологије и аналитике урина, као и по могућности других параметара нпр. хормона и туморских маркера, било је разговора у Министарству здравља РС, на састанку председника Скупштине Коморе и директора Коморе са помоћником Министра за организацију здравствене службе, као и разговорима вођеним у РЗЗО. Правилник о спровођењу спољашње контроле до сада није написан и биће предмет даљег заједничког рада Коморе и других институција.

Активности Коморе у спровођењу Акредитације медицинских лабораторија су у овој години оствариване у сарадњи са Акредитационим телом Србије (АТС) и новоформираном Агенцијом за акредитацију здравствених установа (АЗУС), у оквиру које су представници Коморе укључени у Комисију за израду националног стандарда, који ће бити у складу са ISO 15189.

КБС је у свом допису упућеном Здравственом савету Србије, извршила анализу постојеће кадровске структуре у државним и приватним лабораторијама наше земље. Упућен је предлог Здравственом савету Србије за спровођење уписне политике на Фармацеутском факултету-смер медицинске биохемије, као и доделу специјализација из медицинске/клиничке биохемије на Фармацеутском или Медицинским факултетима.

И поред до сада два обраћања Министарству здравља РС за потребу уједначавања програма специјализација из медицинске и клиничке биохемије, заснованог на Силабусу Европске заједнице, до сада значајних помака у овоме није било. Мишљење је да у основи проблема лежи одбијање Медицинских факултета да узму активно учешће у овоме. Фармацеутски факултет је дао сагласност за програм.

У 2009. години је настављена перманентна регистрација нових чланова Коморе и њихово лиценцирање. Укупно имамо нових 39 чланова, за које је благовремено

извршена провера података у Министарству унутрашњих послова (МУП), Управа за аналитику у Београду, а потом је извршено и штампање Лиценци код Народне банке Србије (НБС), Завода за израду новчаница и кованог новца. Извршена је набавка нових 150 футрола, потребних за издавање лиценце, док израда новог издања приручника „Правна акта Коморе и Правилници Министарства здравља РС“ није урађена због очекивања измене појединих делова-подзаконских аката везаних за ближе услове за издавање, обнављање или одузимање лиценце члановима Комора и Правилника о ближим условима за спровођење континуиране едукације.

Почетком године од стране Коморе је упућен допис председницима Огранака Коморе о потреби већег ангажовања у складу са програмским активностима. Може се рећи да је сарадња у току ове године била добра, а о појединим елементима бићете упознати у Извештајима о раду председника Огранака.

О предложеном програму за успостављање једне нове сарадње са примаоцима здравствених услуга у смислу пружања праве информације о лабораторијама у којима постоје услови за спровођење добре лабораторијске праксе, вођени су разговори у Министарству здравља РС и упућен је званичан допис Министарству здравља РС. Разговор је вођен и у Јединици за спровођење квалитета Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић-Батут“. Министар здравља РС је на скупу посвећеном Плану развоја здравствене заштите у Србији 2010-2015. године, дао сличан предлог (увођење маркица квалитета) Фармацеутској комори Србије. Може се очекивати у наредном периоду добијање сагласности и почетак израде Правилника о издавању „маркица квалитета“ у чему ће бити укључени сви Органи тела Коморе. Комора биохемичара Србије се обратила преко Министарства здравља РС Републичкој стручној комисији за стално унапређење квалитета здравствене заштите, која је дала мишљење „Подржавамо ваше напоре да се на основу резултата добијених досадашњим радом, пруже корисницима информације о лабораторијама, у којима се по мишљењу Коморе биохемичара Србије спроводи добра лабораторијска пракса.“ (допис бр. 7881/1 од 16. децембра 2009. године).

У току 2009. године Комора је одржавала добре партнерске односе са Министарством здравља РС, као и осталим Коморама здравствених радника. Овде посебно истичемо одличну сарадњу са ДМБС по свим питањима. ДМБС је обезбедило полугодишњу закуп простора за рад централе Коморе у Бул. деспота Стефана 81 у Београду.

Може се рећи да је сарадња са Владом РС на заштити животне средине и питањима управљања биолошким отпадом, била једна од тема стручног састанка одржаног у Сокобањи јуна месеца 2009. године, где су се посебно два предавања бавила специфичношћу управљања биолошким отпадом насталим у раду клиничко-биохемијских лабораторија.

Активности Коморе су представљене у неколико писаних медија, као што су MEDICI.COM, WHITE, BLIC.

Активности остварене у Комори биохемичара Србије (КБС) у 2009. години могу се приказати у два сегмента:

1. Учешће Коморе у разним активностима које су спроведене од стране Министарства здравља РС:

- a) учешће у раду Републичке стручне комисије (РСК) за медицинску и клиничку биохемију;
  - b) сарадња са Сектором за организацију здравствене службе са посебним акцентом везаним за сарадњу са Здравственом инспекцијом;
  - c) активно учешће у јавним расправама посвећеним садашњој организацији здравствене службе, као и доношењу стратешких докумената развоја здравствене службе у наредном петогодишњем периоду.
- Учешће у јавној расправи Нацрта Закона о трансплантацији органа, трансплантацији ткива и ћелија, Закона о биомедицински подпомогнутој оплодњи и Нацрт Закона о Трансфузији (фебруар)
  - Учешће у стратешком дијалогу о хуманим ресурсима у здравственом систему Републике Србије, састанак у сарадњи канцеларије Светске здравствене организације за Србију, уз подршку Европске обсерваторије здравствених система и здравствених политика. Овај веома важан скуп у коме су учествовали председник Скупштине КБС и директор је донео низ закључака од којих наводимо неке: „Хумани ресурси чине камен темељац сваког здравственог система. Обезбеђивање и одржавање одговарајуће и добро обучене радне снаге која ће моћи да одговори на растуће потребе за здравственом заштитом су један од кључних циљева сваке Владе када реформише здравствени систем или побољшава функционисање система. Здравствени систем РС се суочава са бројним изазовима у вези са бројем здравствених професионалаца, територијалном дистрибуцијом и дистрибуцијом на различитим нивоима здравствене заштите, а ли и са проблемима стручног усавршавања здравствених радника. Продукција здравствених радника није довољно усклађена са потребама у смислу броја и профила здравствених радника, као и са реалним потребама за услугама у систему здравствене заштите“.
  - Округли сто у Министарству здравља РС, на тему „Финансирање здравственог система, стање и изазови“ (01. 07. 2009. године)
  - Здравствено стање становника Србије са освртом на вулнерабилне групе (24. 07. 2009. године)
  - Одговор здравственог система на промене (29. 07. 2009. године)
  - Активности на сталном унапређењу квалитета здравствене заштите (26. 08. 2009. године)
  - Јачање одговорности и унапређење ефикасности Здравственог система Србије (октобар)
  - Нацрт стратешког документа - План развоја здравствене заштите 2010-2015 (новембар)

2. Активности у самој Комори и у њеној сарадњи са ДМБС, Фармацеутским факултетом, Здравственим саветом Србије, Агенцијом за акредитацију здравствених установа (АЗУС), Агенцијом за привредне регистре (АПР) и Одбором за здравље и породицу Народне Скупштине РС.

- На самом почетку године, по завршетку годишње Скупштине урађен је обиман извештај о активностима и финансијском пословању, који је упућен Министарству здравља РС и Министарству финансија РС и који је представљао узор осталим Коморама за израду истог (фебруар)
- У току 2009. године, припремљен је и достављен материјал о спровођењу спољашњег надзора над радом лабораторија свим биохемичарима, који су похађали едукацију, као и члановима РСК за медицинску и клиничку биохемију (мај)
- 25. 05. 2009. године одржана је у Народној Скупштини РС 15 седница Одбора за здравље и породицу, на којој су учествовали председник Скупштине и директор Коморе. Чланови одбора су исцрпно упознати са свим активностима везаним за рад КБС, као и финансијским пословањем. Припремљен је и исцрпан писани извештај. Чланови Одбора за породицу и здравље нису имали никаквих примедби на дотадашњи рад КБС.
- У организацији КБС, ДМБС и ИМБ КЦС у Сокобањи су од 21-24. јуна 2009. године одржани XXV биохемијски дани, XI сусрет биохемичара Србије, XI Едукативни семинар-Школа медицинских биохемичара, који је представљао и почетак прославе посвећене обележавању 70. година студија Фармације на Београдском универзитету. Уз учешће врхунских стручњака, у првом делу стручног скупа говорило се о стандардизацијама и препорукама IFCC-а и значају одређивања гликозириланог хемоглобина у савременој дијагностици и терапији дијабета, као и процени гломеруларне филтрације у хроничној реналној инсуфицијенцији. Други део стручног скупа се бавио организационим питањима клиничко-биохемијске службе. У оквиру њих су одржана два Округла стола:
  - а) Модели организације допунског рада у клиничко-биохемијским лабораторијама
  - б) Управљање медицинским отпадом насталим у процесу рада клиничко-биохемијских лабораторија
- У Комори су извршене две ревизије целокупне персоналне документације чланова Коморе и у два наврата упућена писма-обавештења о овој теми (јун и новембар).
- У 2009. години завршен је канадски Пројекат „Политика примарне здравствене заштите на Балкану“ – Трећом регионалном конференцијом „Здравље у свим политикама и примарна здравствена заштита“, која је одржана у Сарајеву крајем септембра текуће године. У трогодишњем трајању овог Пројекта, у више једнодневних Модула су обрађене значајне теме развоја здравствене заштите у Србији, а један број чланова Коморе је добио Сертификате (септембар).
- У другој половини 2009. године одвијала се перманентна сарадња са АПР, у току које се дошло до сазнања о раду низа лабораторија, у којима није било лиценцираних биохемичара. Анализа документације прослеђена је Здравственој

инспекцији Министарства здравља РС, које су предузеле мере прописане законом. Можемо рећи да је резултат ове сарадње улазак у систем појединих лабораторија и биохемичара, који до сада нису били евидентирани у Комори (септембар).

- КБС је узела активно учешће у промоцији V EFCC Симпозијума за балкански регион, који се у организацији ДМБС одржао од 8-10. октобра 2009. године у Београду.
- Спроведен је део припрема везан за едукацију чланова Судова части, Комисија за посредовање и чланова Етичког одбора. Овај семинар ће се одржати у сарадњи са Институтом друштвених наука – Одељење за медицинско право (октобар)
- У другој половини године постоји активна сарадња са АЗУС и чланови коморе учествују у раду специјалних радних група везаних за израду стандарда и акредитацију лабораторија (октобар)
- Председник Скупштине КБС и директор КБС су узели активно учешће у раду Центра за континуирану едукацију Фармацеутског факултета у Београду. КБС је потписала документ Уговора везаног за организацију TEMPUS пројекта Postgraduate Qualification in Pharmacy: The Way Forward. Носилац овог Пројекта је Универзитет у Београду, Фармацеутски факултет. Тема Пројекта је унапређење наставе у оквиру последипломских специјалистичких студија из области фармације (новембар)
- Добра сарадња са Институтом за јавно здравље “Др Милан Јовановић-Батут“ у Београду је настављен и после формирања Листе надзорника, а документа везана за редовну спољну проверу квалитета стручног рада се од стране Регионалних завода за јавно здравље редовно достављају и КБС и биће предмет анализа (друга половина године).
- КБС је самостално припремила комплетан материјал у погледу архивске грађе и регистратурског материјала, као и предлог Правилника о канцеларијском и архивском пословању, који се тренутно налази у Архиву Србије и по добијању њихове сагласности биће усвојен као завршни документ на Скупштини КБС (новембар)
- Координација рада централе Коморе са Огранцима Коморе се остварује путем електронске поште, телефона, а директор Коморе је у више наврата обилазио Огранке Коморе и Војводина и Ниш. О активностима Огранака детаљнији извештај ће изнети председници Огранака Коморе.
- У свакодневним активностима Комора је постала место честих посета биохемичара, јер је препозната као установа која им може помоћи у свакодневном раду, Свакодневно је упућиван велики број телефонских позива, у којима се чланови

- Коморе интересују о нпр.: континуираној едукацији, стицању бодова за релицензирање, проблемима са којима се сусрећу унутар својих здравствених установа, терминима одржавања едукативних скупова и др.
- Крајем 2009. године запажа се значајна финансијска недисциплина уплате материјалних средстава за чланарину, за шта је Одлуку донела Скупштина КБС и добије сагласност од стране Министарства здравља РС. Марта месеца је свима послато обавештење о висини материјалних обавеза са попуњеним уплатницама. Почетком јула месеца је направљена анализа извршених обавеза и послато друго обавештење онима који то нису урадили. И поред спроведених активности и смањеног прилива средстава, направљена је новембра месеца поновна анализа и писмо-обавештење упућено по трећи пут. Можба би требало размишљати о могућности оштријих санкција од стране Органа и Тела Коморе да би се благовремено створили услови за спровођење програмских акција и активности Коморе.

У Београду, 20. 02. 2010. године

Директор

*Прим. др Велибор Цанић с.р.
Специјалиста клиничке биохемије*

Председник Скупштине

*Проф. др Нада Мајкић-Singh с.р.
Специјалиста медицинске биохемије*